

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:1208

av **Peter Helander och Anders Åkesson (båda C)**

Nationell strategi för tillväxt och grundläggande service i hela landet

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla en nationell strategi för tillväxt och grundläggande service i hela landet och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Globaliseringen och urbaniseringen är ett fenomen som vi kan se över hela världen.

Globaliseringen har fört med sig mycket gott i världen som minskad fattigdom och bättre framtidsmöjligheter. Alla har dock inte dragit nytta av globaliseringen.

Globalisering och den snabba urbaniseringen klyver Sverige mellan stad och land och mellan de som har jobb och de som inte har jobb. Detta är inte unikt för Sverige utan det sker över hela jorden. Detta är också en grogrund för de nationalpopulistiska politiska strömningar vi sett växa fram i många länder. I det svenska perspektivet innebär det att människor känner oro för sina jobb, för sitt företag, för sina barns uppväxtmiljö, för tryggheten på ålderns höst. Ska det vara möjligt att bo, arbeta och leva i hela landet? Är det viktigt att även boende på landsbygden har tillgång till bredband, bensinstationer, livsmedelsbutiker, kollektivtrafik, skolor och vårdcentraler?

Tycker du att beslut ska fattas så nära människor som möjligt? I så fall är det hög tid att regering och riksdag utvecklar en nationell strategi för tillväxt och grundläggande service på landsbygden.

Människors möjlighet att kunna bo, leva och arbeta på landsbygden förutsätter att det finns jobb. Då måste vi ha en politik som gynnar jobbskapande i växande företag och en miljöpolitik som ger förutsättningar för en hållbar tillväxt. Det här kan framstå som väldigt logiskt, ändå är vi alltför få som driver en sådan politik.

Sveriges landsbygd har en enorm potential. Nya företag växer upp från Kiruna till Trelleborg. Fyra av fem nya jobb skapas av småföretagare, många av dem på

landsbygden. Men om jobben ska bli fler måste vi helt enkelt underlätta för de som skapar jobben, alltså företagen.

Vi vet vilken kraft som finns om vi ger hela landet chansen. Det skapas jobb för fler människor och landsbygden växer. Fler flyttar dit och underlag för skolor, vård och omsorg säkerställs. Hoppet och glädjen ökar. Man känner sig sedd och uppskattad. För Centerpartiet är det självklart att landsbygden ska stå stark på egna ben och inte hamna i en beroendeställning gentemot storstadsregionerna eller allmosor från staten.

Landsbygden får inte bli ett Skansen dit man kommer för att se röda stugor, ett utvecklade jordbruk och fritt strövande rovdjur. För vi vet att Sverige är större än storstaden. Landsbygdsperspektivet är ett grundfundament och vårt arbete med att skapa världens modernaste landsbygd har bara börjat. Vi vill att alla delar av vårt avlånga land ska få möjligheter att växa och utvecklas utifrån sina förutsättningar och villkor.

Alltför många människor runt om i landet upplever service och grundläggande samhällsfunktioner som ett allt ihålligare lapptäcke. Detta är inte långsiktigt hållbart. Att ha tillgång till en fungerande grundläggande service på rimligt avstånd är en förutsättning för att man ska kunna bo och verka på en ort. Det är därför rimligt att en servicegaranti som innebär rätt till offentlig service ingår som en del i den nationella strategin för tillväxt och grundläggande service i hela landet. Det innebär att vi tydliggör en lägsta nivå – ett golv – på tillgången till samhällsfunktioner och tjänster som medborgare i Sverige har rätt till, oavsett var i landet man bor.

Ett första steg på vägen mot en sådan garanti är att förverkliga den rapport om myndigheternas service i samverkan som Statskontoret tidigare presenterat. Viktiga steg mot service i hela landet är fortsatta bredbandssatsningar, en definierad rätt till postservice, tillgång till försäkringskassa, arbetsförmedling och polis samt fortsatt uppföljning av mobiloperatörernas utfästelser om täckning.

Tillgången till kommersiell service är precis som tillgången på offentlig service en viktig förutsättning för landsbygdens och hela landets tillväxt. Få människor är beredda att bo, leva och driva företag på en plats där det är ett stort och tidskrävande projekt att tanka bilen eller att köpa några liter mjölk i affären. Alliansregeringens förstärkningar i landsbygdsprogrammet skapar incitament för att fler lanthandlare, tankstationer, apotek och andra kommersiella nyckelfunktioner finns kvar, utvecklas och nyetableras i hela landet. Denna satsning på tillgänglighet måste fortsätta.

Om vi som nation vill satsa på landsorten/landsbygden kan staten gå i täten och tydligt visa att man menar allvar genom att decentralisera sina egna verk och myndigheter. Vi välkomnar regeringens aviserade flytt av myndigheter från Stockholm. Koncentrationen av myndigheter till Stockholmsområdet innebär stora kostnader i form av lokalhyra. Kostnader som skulle kunna användas till annat, som exempelvis att satsa på jobbskaparna eller till insatser för att klara klimatutmaningen. Det innebär också en olycklig koncentration av makt och arbetstillfällen till Stockholmsområdet. Det finns kompetenser och behov av arbete även i andra delar av landet och en decentralisering av statens verksamheter skulle innebära en injektion för landsorten/landsbygdens utveckling. Om fler myndigheter var lokaliserade utanför storstadsområdena, och utnyttjade sina lokaler effektivare, vore besparingspotentialen sannolikt mycket stor.

När man utlokaliserar statliga myndigheter bör det inte bara ske till regioncentra runt omkring i landet som redan har en kraftig tillväxt; istället bör man se om myndigheter kan förläggas till små och medelstora orter.

Utöver detta vill vi effektivisera myndigheternas arbete och se vad som kan decentraliseras ut till regioner och kommuner. Vad kan göras effektivare och enklare?

Finns det fördelar med att handläggningen kommer närmare invånarna? Ett sådant agerande från statsmakten blir en tydlig signal att man tror på en stark utveckling också utanför storstadsområdena. Men då krävs det ett sammanhållet arbete med att utveckla en nationell strategi för tillväxt och grundläggande service som omfattar hela landet.

Peter Helander (C)

Anders Åkesson (C)